

Tıbbi malpraktis davalarında yeni bir dönem: Mesleki Sorumluluk Kurulu

A new term in medical malpractice litigation: Board of Professional Responsibility

Caner Beşkoç¹,
0000-0003-1336-0358

Hüseyin Çağrı Şahin^{2*},
0000-0001-7372-3427

Bilal Nuri Kestioglu³
0009-0004-5135-4172

Tıbbi malpraktis, hekimler ve diğer sağlık profesyonellerinin mesleklerini icra ederken muayene, teşhis ve tedaviye ilişkin tıbbi süreçlerde yaptıkları hata ve ihmallerin incelendiği kompleks bir durumdur. Sağlık hizmetlerinin karmaşık doğası, iddia edilen hata ve ihmallerin tespiti için bireysel sorumlulukların ötesine geçerek sağlık hizmet sunumu süreçlerinin de incelenmesini içeren bir yaklaşımı zorunlu kılar. Bu çerçevede tıbbi malpraktis vakalarının değerlendirilmesinde, sadece hekimlerin eylemlerine odaklanmak yerine sağlık hizmetlerinin sunumuyla ilgili geniş bir perspektiften bakmak gerekmektedir (1).

Hekimler veya sağlık çalışanlarının yapmış oldukları iddia edilen hatalı eylemler sebebiyle açılan ceza ve tazminat davaları giderek artmakta ve bu durum sağlık sisteminin kronikleşen sorunlarından biri haline gelmektedir. Ülkemizde son yıllarda hızla artan dava sayıları sebebiyle savcılıklarda ve mahkemelerde tıbbi malpraktis vakalarına ilişkin incelemeler yeterince derinlikli yapılamamakta ve pek çok önemli faktör göz ardı edilebilmektedir (2). Bu sebeple tıbbi malpraktise ilişkin uyumsuzlukların çözülmesi için yeni yasal düzenlemeler getirilmektedir.

Son olarak bu hususta 27/05/2022 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 7406 sayılı yasa ile 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'na getirilen Ek

Madde 18 ile Mesleki Sorumluluk Kurulu (MSK) kurulmuştur. Bu düzenlemeye göre kamu veya özel sektöre ait sağlık kurumlarında ve vakıf üniversitelerinde çalışan doktorlar, diş hekimleri ve diğer sağlık çalışanlarının mesleklerini yerine getirirken gerçekleştirdikleri muayene, teşhis ve tedavi gibi tıbbi faaliyetler sırasında ortaya çıkan anlaşmazlıkların soruşturulabilmesi için gereken soruşturma izni Sağlık Bakanlığı bünyesinde oluşturulan MSK verilecektir. MSK, Sağlık Bakanı tarafından belirlenen bakan yardımcısı, sağlık hizmetleri, kamu hastaneleri, hukuk hizmetleri, yönetim hizmetleri genel müdürleri veya yardımcıları ile profesör veya doçent unvanlı biri dâhil, diğeri cerrahi branştan iki hekim olmak üzere yedi üyeden oluşmaktadır (3). Yedi üyeden oluşmakta olan kurulda yalnızca iki hekimin bulunması malpraktis gibi çok boyutlu yönü olan olaylarda isabetli karar verilmesini zorlaştırmaktadır. Her ne kadar mevzuat ön incelemeci olarak atanabilecek meslek mensuplarını düzenlese de nihai kararı verecek olan kurulda ilgili branş uzmanı bir hekimin ve de özellikle adli tıp uzmanı bir üyenin olmaması Kurulun bilirkişilik yönünü zayıflatarak uygun olmayan kararların çıkma ihtimalini arttırmaktadır (4).

MSK'nın yeni kurulan bir kurul olması sebebiyle zaman zaman uygulama eksiklikleri olacağı öngörülmektedir. MSK raporlarının içeriği ile ilgili henüz

Cite as: Beşkoç C, Şahin HÇ, Kesitoglu BN. Tıbbi malpraktis davalarında yeni bir dönem: Mesleki sorumluluk kurulu. J For Med 2024;38(1):1-4

Received: 21.02.2024 • **Accepted:** 17.04.2024

Corresponding Author: Hüseyin Çağrı Şahin, Adli Tıp Kurumu, İstanbul, Türkiye

E-mail: hcagrisahin@gmail.com

¹Uzm. Dr. 7. Adli Tıp İhtisas Kurulu, Adli Tıp Kurumu, İstanbul, Türkiye

²Asistan Dr. Adli Tıp Kurumu, İstanbul, Türkiye

³Hukuk Müşaviri, Adli Tıp Kurumu, İstanbul, Türkiye

Turkish Journal of Forensic Medicine is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

literatürde yeterli bilgi bulunmaması nedeniyle bu hususta yeterince değerlendirme yapılamamaktadır. Ancak Yargıtay kararlarında MSK'dan soruşturma iznine dair rapor alınmaması bozma sebebi olarak kabul edilmektedir. Yargıtay'ın resmi karar arama sitesi olan "<https://karararama.yargitay.gov.tr/>"-den, "Mesleki Sorumluluk Kurulu" anahtar kelimesi kullanılarak 14/02/2024 tarihinde yapılan arama sonucu aşağıdaki dört karar karşımıza çıkmaktadır.

Karar 1: Kolonoskopi sonucu sigmoid kolon tümörü saptanan hastaya 11/11/2008 tarihinde özel hastanede laparoskopik sol kolon rezeksiyonu ameliyatının yapılmış, ameliyatın 4. günü solunum sıkıntısı gelişmesi üzerine yoğun bakım ünitesine alınmıştır. Tedavi sürecinde sepsis ve çoklu organ yetmezliği gelişmesi sonucu yakınlarının isteği üzerine tıp fakültesi hastanesine sevk edilmiş takip ve tedavileri devam ederken vefat etmiştir. Operasyonu gerçekleştiren genel cerrahi profesörü aynı zamanda bir tıp fakültesinde öğretim üyesidir. Taksirle öldürme suçundan sanığın beraatine ilişkin hüküm, katılan vekili tarafından temyiz edilmektedir. Yargıtay içtihadında Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi olan genel cerrahi profesörü sanık hakkındaki soruşturmanın 2547 sayılı Kanununun 53/c maddesinde düzenlenen "Ceza Soruşturması Usulü"ne göre; özel hastanede görev yapan diğer sanıklar hakkında ise MSK'dan soruşturma izni istenmesi ve hukuki durumlarının buna göre değerlendirilmesi gerektiği gözetilmeden hüküm kurulması sebebiyle bozma kararı verilmiştir (5).

Karar 2: 10/02/2013 tarihinde anne ve babası tarafında acil servise getirilen 2012 doğumlu hasta eğitim ve araştırma hastanesinde görev yapan pratisyen hekim tarafından muayene edilerek üst solunum yolu enfeksiyonu tanısı konulmuştur. Buhar makinesi ile tedavi uygulanarak taburcu edilmiş ertesi sabah ailesi tarafından yatağında hareketsiz halde bulunarak kaldırıldığı hastanede vefat ettiği anlaşılmıştır. Yapılan otopsi sonucu bebeğin ölümünün akciğer enfeksiyonu (viral interstisyel pnömoni) ve gelişen komplikasyonlar sonucu meydana gelmiş olduğunun anlaşılmıştır. Taksirle öldürme suçundan sanığın beraatine ilişkin hüküm, katılan vekili tarafından temyiz edilmektedir. Yargıtay içtihadında 4483 sayılı "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkındaki Kanun" hükümlerine göre soruşturma izni alınıp alınmadığı hususunun

netleştirilerek soruşturma izin kararının bulunması durumunda dosya arasına alındıktan sonra karar verilmesi, usulüne uygun şekilde kesinleşmiş bir soruşturma izin kararının bulunmaması durumunda ise MSK'dan soruşturma izni istenmesi ve hukuki durumlarının buna göre değerlendirilmesi gerektiği gözetilmeden hüküm kurulması sebebiyle bozma kararı vermiştir (6).

Karar 3: Enjeksiyon yaptırmak için özel sağlık kuruluşuna başvuran iki hastaya sanık doktor tarafından hatalı enjeksiyon yapılması sonucu katılanlarda kas ve damar hasarı olduğu, sorumlu hekimin iki enjeksiyon esnasında da sağlık merkezinde bulunmadığı, kendisine ait kaşenin diğer sanık doktor tarafından muayene ve tedavi işlemlerinde kullanıldığı iddia olunmaktadır. Taksirle yaralama, suç üstlenme ve görevi kötüye kullanma suçlarına ilişkin hüküm, sanık müdafileri tarafından temyiz edilmektedir. Yargıtay içtihadında MSK'dan soruşturma izni istenmesi ve hukuki durumlarının buna göre değerlendirilmesi gerektiği gözetilmeden hüküm kurulması sebebiyle bozma kararı vermiştir (7).

Karar 4: Sol kolda ağrı ve nefes darlığı şikayetiyle özel hastaneye başvuran hastanın pratisyen olarak başka bir hastanede görev yapan sanık doktor tarafından muayene edildiği, ancak görevli sanık doktor adına işlemler yapıldığı ve belgelerin imzalandığı, muayene sonrasında sanığın hastayı sevk ettiği ancak herhangi bir ambulans ve görevli kontrolü olmadan hastanın kendi imkanları ile gitmesine izin verdiği, hastanın eşi ile birlikte dolmuşa bindiği ve kısa bir süre sonra kalp krizi geçirerek fenalaşması üzerine dolmuşla acil bir şekilde Eğitim ve Araştırma Hastanesine götürüldüğü tıbbi belgelerde kalbinin durması sonucu yapılan yeniden canlandırma işlemi neticesinde hayata döndürüldüğü, sonrasında uzun süre hastanede yatarak tedavi gördüğü bildirilmektedir. Taksirle yaralama suçundan sanığın mahkumiyetine ilişkin hüküm, sanık müdafii tarafından temyiz edilmektedir. Yargıtay içtihadında özel hastanede görev yapan sanık hakkında MSK'dan soruşturma izni istenmesi ve hukuki durumlarının buna göre değerlendirilmesi gerektiği gözetilmeden hüküm kurulması sebebiyle bozma kararı vermiştir (8).

Yargıtay'ın verdiği bozma kararları şimdilik MSK raporu eksikliğinden kaynaklansa da önümüzdeki

dönemlerde içerikle ilgili sorunlarla karşılaşmamız oldukça muhtemeldir. Ayrıca Anayasa Mahkemesi 30/11/2023 tarih ve 2022/90 esas sayılı kararında, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun ek 18. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Devlet üniversitelerinde" ibaresi yönünden yaptığı değerlendirilmede; bilimsel, idari ve mali özerkliklerin üniversitelerin bağımsızlığı için olmazsa olmaz nitelikte bir bütünün parçalarını oluşturduğunu belirtmiştir. Bu bağlamda idari ve mali özerkliğe sahip üniversitelerin yerine geçilerek bu kurumların bütçe hazırlama yetkisi üzerinde doğrudan etki doğurabilecek nitelikte karar alma yetkisine sahip bir kurulun oluşturulmasının merkezi yönetimin vesayet yetkisinin sınırlarıyla bağdaşmadığı, üniversite hastanesinde çalışan sağlık meslek mensuplarının tazminat sorumluluklarının istihdam edildikleri üniversitelere yüklenmesi gerektiği gerekçesiyle Anayasa'nın 130. maddesine aykırı bularak iptali gerektiğine karar verilmiştir (9).

1 Mart 2024 tarihli resmi gazetede yayımlanan Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 21. maddesinde yapılan düzenleme sonucu devlet üniversiteleri MSK kararı ve varsa ceza yargılaması sonucunu dikkate alarak altı ay içinde sağlık meslek mensubunun görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanıp kullanmadığı ve kusur durumu hakkında karar verecektir. Kesinleşen mahkeme kararı sonrasında tazminat yükümlülüğü idare tarafından yerine getirilecektir. Sağlık meslek mensuplarının mesleki faaliyetleri esnasında gösterdikleri kusurun varlığı ve derecesi oranınca idare tarafından ödenmiş olan tazminat miktarı yargılama masrafları dahil edilerek sağlık meslek mensubunun zorunlu mesleki mali sorumluluk sigortası kapsamında sigorta şirketinden talep edilecektir (10).

Adli Tıp Kurumu (ATK) uygulamalarına bakıldığında tıbbi malpraktis ile ilgili görüş sorulan hususlarda 7. ve 8. Adli Tıp İhtisas Kurulları tarafından mütalaa düzenlenmektedir. Ölümüne sebebiyet veren tıbbi uygulama hatası iddiaları 8. Adli Tıp İhtisas Kurulu'nun, ölüm meydana gelmeyen tıbbi uygulama hatası iddiaları 7. Adli Tıp İhtisas Kurulu'nun görev alanına girmektedir (11). ATK'da tıbbi uygulama hatası kararı verilirken adli tıp uzmanı raportörler tarafından rapor hazırlanmaktadır. Adli tıp uzmanı olan kurul

başkanı ve ikisi adli tıp uzmanı olmak üzere olayla ilgili branş uzmanı olan kurul üyeleri tarafından mütalaa düzenlenmektedir. ATK'dan tıbbi uygulama hatası kapsamında görüş istenen dosyalarda MSK'dan soruşturma izni alınmamış olması durumunda eksikliğe vurgu yapılarak dosya Cumhuriyet Başsavcılığına iade edilmektedir.

Diğer taraftan Mesleki Sorumluluk Kurulunda, özellikle vaka ile ilgili olarak konunun uzmanı bir hekimin bulunmaması hatalı karar verilme olasılığını arttıracaktır. Öyle ki özellikle tıbbi eylemlerde ilgili branş uzmanının görüşü verilen kararlarda sonucu değiştirebilecek niteliktedir. Tıbbi malpraktis davalarının başlangıcı konumunda olan kurulda soruşturma iznini veren üyeler arasında adli tıp uzmanı ve tıp hukuku alanında deneyimli hukukçu bulunmaması da önemli bir eksikliktir. Ayrıca halihazırda ülkemizin önemli sorunlarından biri olan uzun yargılama sürelerini düşündüğümüzde tüm tıbbi uygulama hatası şikayetlerinde soruşturma izninin tek bir kurul tarafından verilmesi halinde kararların gecikmesi oldukça olasıdır. Sonuç olarak yapılan yasal düzenlemelerin uygulamada yeterli etkiyi gösterip göstermediği tartışmaya açıktır. Tıbbi malpraktis davalarının adil bir şekilde çözümlenebilmesi için mevcut sistemdeki eksikliklerin giderilmesi, sürecin daha şeffaf ve uzmanlık odaklı hale getirilmesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. Koç S. Adli Tıbbi Açından Malpraktis ve Hekim Sorumluluğu. Bulletin of Thoracic Surgery/Toraks Cerrahisi Bülteni. 2014;5(1).
2. Şahbaz G, Yücesoy H, Özlem A, Erbil N. Malpraktis ve Sağlık Profesyonellerinin Sorumlulukları. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi. 2022;4(2):85-90.
3. Türkiye Cumhuriyeti. 7406 Sayılı Kanun. Resmi Gazete. 27 Mayıs 2022; Sayı: 31848. Madde 14.
4. Ersoy LV. Tıbbi Malpraktiste Sorumluluk: 7406 Sayılı Yasa Malpraktis Açısından Neler Getirdi? Türkiye Biyoetik Dergisi. 2021;8(4):168-9.
5. Türkiye Cumhuriyeti Yargıtay. Yargıtay 2020-3969 Esas, 2022-5360 Karar; 2022. Erişim: [15.02.2024]. URL: [https://karararama.yargitay.gov.tr/]
6. Türkiye Cumhuriyeti Yargıtay. Yargıtay 2020-4301 Esas, 2022-6103 Karar; 2022. Erişim: [15.02.2024]. URL: [https://karararama.yargitay.gov.tr/]
7. Türkiye Cumhuriyeti Yargıtay. Yargıtay 2021-6275 Esas, 2022-11705 Karar; 2022. Erişim: [15.02.2024]. URL: [https://karararama.yargitay.gov.tr/]

8. Türkiye Cumhuriyeti Yargıtay. Yargıtay 2022-1005 Esas, 2022-6290 Karar; 2022. Erişim: [15.02.2024]. URL: [https://karararama.yargitay.gov.tr/]
9. Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi. 30/11/2023 tarih ve E.2022/90, K.2023/201 sayılı Karar; 2024. Erişim: [09.03.2024]. URL: [https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2023/201]
10. Türkiye Cumhuriyeti. 7496 sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. Resmi Gazete. 01.03.2024; 32476.
11. Türkiye Cumhuriyeti. 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanunu. Resmi Gazete. 24.4.1982;17670.